

Protokół
ze wspólnego posiedzenia Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej,
doraźnej Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji
realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu
na realizację zadań Województwa Śląskiego,
Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego,
Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich
w dniu 4 października 2023 r. w Palowicach

Posiedzenie prowadził Grzegorz Wolnik, Przewodniczący doraźnej Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego.

PROPONOWANY PORZĄDEK POSIEDZENIA:

1. Przywitanie Radnych Sejmiku przez Burmistrza i Przewodniczącego Rady Miejskiej Czerwionki-Leszczyny.
2. Otwarcie posiedzenia.
3. Wizja w terenie.
4. Prezentacja dotychczasowych działań samorządu i społeczności lokalnej w zakresie CPK oraz KDP.
5. Dyskusja.
6. Podsumowanie i zakończenie.

Ad. 1, 2.

Przywitanie Radnych Sejmiku przez Burmistrza i Przewodniczącego Rady Miejskiej Czerwionki-Leszczyny. Otwarcie posiedzenia.

Przewodniczący Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego, pan Grzegorz Wolnik, otworzył posiedzenie Komisji, przywitał wszystkich zebranych – zaproszonych gości oraz członków Komisji zgodnie z listami obecności. Stwierdził quorum potrzebne do

Anonimizacji w zakresie danych osobowych dokonała Ewa Blondzik, pracownik Kancelarii Sejmiku, na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

podejmowania opinii i wniosków przez doraźną Komisję ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego; brak natomiast quorum Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego oraz Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich. Podkreślił informacyjno-podsumowujący charakter spotkania i poinformował, że jego częścią będzie wizyta w terenie.

Burmistrz Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny, pan Wiesław Janiszewski, przywitał zebranych; podkreślił, że władze gminy i miasta są przeciwne planowanemu przebiegowi trasy kolei dużych prędkości, ponieważ żaden z wniosków samorządu nie został uwzględniony. Program Kolej Plus rozwiązuje wszystkie problemy, które dotyczą zaniechań, wykluczenia w pewnym okresie Jastrzębia, które nie ma połączenia kolejowego: Jastrzębie, Pawłowice, Żory, Czerwionka-Leszczyny, Orzesze, Mikołów, Katowice i dalej – tego się trzymamy. Kolej dużej prędkości przez tereny Śląska nie będzie koleją dużej prędkości, a na pewno nie w przebiegu inwestorskim. Proszę zwrócić uwagę w czasie wyjścia w teren na piękne Pojezierze Palowickie. Wszystkie samorzady oprotowały ten przebieg i mówimy temu projektowi „nie”.

Przewodniczący Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego, pan Grzegorz Wolnik, przywołał list otrzymany przez władze województwa od CPK, w którym o projektach Kolej Plus napisano, że *tylko nieco poprawią one sytuację komunikacyjną Rybnika, Żor, Wodzisławia Śląskiego i Jastrzębia-Zdroju i jednocześnie skazą je na prowincjonalizację i marginalizację* – czyli program Kolej Plus jest kwestionowany przez CPK. Na żądanie dostępu do informacji publicznej dotyczącej tego, w jaki sposób został wybrany wariant inwestorski, odpowiedziano, że *dokumenty zostały objęte w spółce tajemnicą przedsiębiorstwa w myśl ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.*

Przewodniczący Rady Miejskiej Czerwionki-Leszczyn, pan Bernard Strzoda, podziękował w imieniu mieszkańców za wsparcie i zaangażowanie samorządowców w problem, z którym gmina zмага się już 3 lata. Przypomniał, że na tym terenie linia szybkiej kolei ma przecinać linię Kolej Plus, do przebiegu której nie ma uwag. Zapropował wizytę w terenie w dwóch grupach (Palowice i Szczykowice).

Przewodniczący Społecznego Komitetu „STOP budowie KDP przez Palowice”, pan /...../, zwrócił uwagę, że jeszcze w 2019 roku PKP PLK, która

Anonimizacji w zakresie danych osobowych dokonała Ewa Blondzik, pracownik Kancelarii Sejmiku, na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

opracowywała przebiegi dla CPK, w ogóle nie uwzględniała Palowic i Pojezierza Palowickiego. Powstałe później warianty przebiegały „po terenie”, to jest „poziom zerowy”, ale Komitet interweniował w sprawie przepisów tzw. p-poż i wtedy zmieniono projekty i zaproponowano nasypy i wiadukty. Jeśli projekt zostanie zrealizowany, to Palowice i Pojezierze Palowickie znikną z mapy administracyjnej Polski.

Wiceprezydent Rybnika, pan Piotr Masłowski, powiedział, że CPK – KDP w zaproponowanej wersji marginalizuje Rybnik. Koleje szybkich prędkości „wysysają” miasta średniej wielkości, średnie ośrodki miejskie zanikają, a zostają tylko te największe. Poza tym przez Śląsk nie da się poprowadzić kolei dużych prędkości ze względu na eksploatację i szkody górnicze oraz ze względu na to, że terenów wartościowych przyrodniczo zostało tu tak mało, że budowanie tego pod hasłem „ekologiczne” jest absurdalne. To istniejąca linia powinna być modernizowana do większej prędkości, takie jest stanowisko Rybnika.

Ad. 3.

Wizja w terenie.

/Uczestnicy spotkania udali się do Palowic i Szczekowic, aby zobaczyć, którędy planowany jest przebieg kolei./

Ad. 4, 5.

Prezentacja dotychczasowych działań samorządu i społeczności lokalnej w zakresie CPK oraz KDP. Dyskusja.

Przewodniczący Rady Miejskiej Czerwionki-Leszczyn, pan Bernard Strzoda, przybliżył krótko zebrany dotychczas podjęte przez samorząd działania (uchwały wyrażające sprzeciw, opinie, powołanie Komisji ds. szybkiej kolei przy Radzie Miejskiej w Czerwionce-Leszczynach, posiedzenia z udziałem mieszkańców, liderów grup protestacyjnych, przedstawicieli różnych instytucji i stowarzyszeń, apele do organizacji turystycznych i związanych z ochroną środowiska, protesty, wsparcie mieszkańców i działania w zakresie ochrony przyrody).

Przewodniczący Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego, pan Grzegorz Wolnik, podkreślił obowiązywanie żelaznej zasady – „nie projektujemy u sąsiadów”, tzn. nie proponujemy przesunięcia przebiegu kolei z naszego terenu do sąsiednich gmin.

Zastępca Przewodniczącej Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, pani Iwona Jelonek, zapytała, czy protesty dotyczą tylko przebiegu, czy też chodzi o całkowite zablokowanie inwestycji. Podkreśliła również wpływ inwestycji na cały ekosystem i bioróżnorodność.

Przewodniczący Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego, pan Grzegorz Wolnik, wyjaśnił, że gminy nie są przeciwko rozwojowi, ale to istniejąca linia powinna być rewitalizowana i służyć ludziom. Część linii pomiędzy Rybnikiem i Katowicami wciąż jest jednotorowa, tutaj należy unowocześniać.

Działacz społeczny ze Szczyrkowic, pan /...../, powiedział, że protest to nie jest po prostu „nie”, ponieważ jest alternatywa – Kolej Plus, jeżeli chodzi o wykluczenie komunikacyjne Jastrzębia, oraz linia E65 z Zebrzydowic przez Czechowice-Dziedzice, Pszczyne, która już zaczęła być modernizowana. Jest jeszcze linia 140 z Chałupek przez Rybnik, Mikołów do Katowic – dotychczas jednotorowa. Strona społeczna na dzień dzisiejszy może tylko protestować, było tych protestów już kilkanaście w różnej formie i wielkości. Podkreślamy naszą jedność i zasadę „nieprojektowania u sąsiada”. Zostały tylko protesty, ponieważ na pisma, ankiety, sugestie i uwagi kierowane do CPK przez stronę społeczną i samorząd nie było żadnej reakcji. Niestety niektóre samorzady zaczęły współpracować z CPK, choć nie są do tego zobowiązane.

Zapytał także, czy w związku z przecinaniem się linii KDP z drogami wojewódzkimi, CPK zabiegało o współpracę z Zarządem Dróg Wojewódzkich.

Działacz społeczny z Mikołowa, pan /...../, powiedział, że nie przeprowadzono studium rachunku ekonomicznego dla tej inwestycji, a społeczeństwo tej inwestycji nie potrzebuje. Społeczeństwo potrzebuje sprawnej komunikacji publicznej, kolei regionalnej i sprawnej komunikacji samochodowej, które zlikwidują wykluczenie komunikacyjne. Nie można planować takich inwestycji, gdy nie ma środków na np. opiekę medyczną.

Przewodniczący Społecznego Komitetu „STOP budowie KDP przez Palowice”, pan /...../, wyraził oczekiwania wobec Urzędu Marszałkowskiego w zakresie wsparcia strony społecznej i lokalnych samorządów w sprawie CPK i KDP. Wspomniał o niejasnych i zmieniających się przepisach dotyczących ewentualnych odszkodowań.

Sołtys Palowic, pani Dominika Baranowicz, podziękowała za wizytę gości, zadeklarowała dalszą walkę i intensyfikację protestów i poprosiła o wsparcie tych

Anonimizacji w zakresie danych osobowych dokonała Ewa Blondzik, pracownik Kancelarii Sejmiku, na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

oddolnych działań. Zwróciła uwagę na koszty, jakie w ciągu 6 lat pochłoniął projekt, którego realizacja – budowa jeszcze się nie zaczęła. Do tej pory nie było publicznej dyskusji na temat zasadności tego projektu.

Ad. 6.

Podsumowanie i zakończenie.

Przewodniczący Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego, pan Grzegorz Wolnik, podziękował zebranych samorządowcom i stronie społecznej za przekazane informacje, również w kontekście dezinformacji ze strony CPK.

Przedstawiciele strony społecznej z Mikołowa wyrazili swoje wątpliwości co do jakości współpracy z miastem Mikołów oraz różnymi instytucjami, które nie odpowiadają na kierowane do nich pisma.

Przewodniczący Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego, pan Grzegorz Wolnik, zwrócił uwagę, że samorzady nie są wobec siebie usytuowane hierarchicznie, samorzady to nie szczeble, a ogniwa. Województwo nie jest ważniejsze od gminy – są to równorzędne ogniwa.

Działacz społeczny z Mikołowa, pan /...../, w podsumowaniu zaapelował o współpracę i nieprzerzucanie się odpowiedzialnością. CPK obawia się wyłącznie zorganizowanego protestu społecznego, który nie sprowadza się tylko do wychodzenia na ulicę, ale są to również prowadzone szkolenia, rozmowy – praca u podstaw. Należy społeczeństwo uświadamiać, bo większość albo o projekcie nie słyszała, albo nie wie, co się za nim kryje.

Przewodniczący Społecznego Komitetu „STOP budowie KDP przez Palowice”, pan /...../, wspomniał, że przeprowadzane konsultacje dotyczyły innych przebiegów linii, co spowodowało, że nowe warianty dotyczyły ludzi nie objętych poprzednio konsultacjami. Należy to dokładnie prześledzić, prawnicy wojewódzcy powinni „wypunktować” ludzi z CPK.

Przewodniczący Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego, pan Grzegorz Wolnik, przypomniał, że każdy szczebel samorządu ma swoje kompetencje; ustawa o samorządzie województwa

Anonimizacji w zakresie danych osobowych dokonała Ewa Blondzik, pracownik Kancelarii Sejmiku, na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

ma ograniczenia. Po wyborach okaże się, czy protesty należy zaostrzyć, czy skierować je w stronę merytoryczną w zależności od tego, w jakiej formie ten projekt będzie kontynuowany.

Przewodniczący Grzegorz Wolnik podziękował wszystkim przybyłym oraz gospodarzom spotkania i zamknął wspólne posiedzenie Komisji.

Grzegorz Wolnik

Przewodniczący doraźnej Komisji ds. analizy inwestycji kolejowych i innych inwestycji realizowanych przez administrację rządową, w kontekście ich wpływu na realizację zadań Województwa Śląskiego

Katarzyna Stachowicz

Przewodnicząca Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej

Marek Bieniek

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich
Zastępca Przewodniczącego Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego

Protokół sporządziła
Ewa Blondzik